Wanda Belcik

Stanisław Cynarski (1923-1996) – historyk, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

Urodził się 8 sierpnia 1923 r. w Różance k. Strzyżowa. Szkołę powszechną ukończył w Wielopolu Skrzyńskim. Naukę w szkole średniej rozpoczął w 1937 r. w Ropczycach, kontynuował na tajnych kompletach w czasie okupacji, a ukończył w Przemyślu w 1946 r. W l. 1942-1944 walczył w szeregach Armii Krajowej. Po wyzwoleniu uczył w szkołach podstawowych w Szkodnej i Gliniku k. Wielopola. W l. 1950-1955 studiował historię w Wyższej Szkole Pedagogicznej i na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. W l. 1958-1960 pracował w Muzeum w Krośnie. Z krakowskim uniwersytetem związał swoje życie i karierę naukową. Po czteroletniej aspiranturze w Katedrze Historii Polski Nowożytnej przeszedł w 1959 r. jako asystent do Katedry Historii Powszechnej Średniowiecznej, w której pozostał do końca swej pracy na Uniwersytecie uzyskując kolejne tytuły naukowe: doktorat (1961), habilitację (1963), a w 1990 r. tytuł profesora nadzwyczajnego.

W czasie pracy na Uniwersytecie, oprócz zajęć dydaktycznych, pełnił różne funkcje administracyjne, w l. 1979-1980 był kierownikiem Zakładu Historii Powszechnej Średniowiecznej, a następnie zastępcą dyrektora ds. dydaktycznych w Instytucie Historii. Prowadził wykłady, ćwiczenia i seminaria z zakresu historii średniowiecznej powszechnej i Polski, dziejów Renesansu i Baroku, historii Francji i Włoch (prowadził w tych krajach prace badawcze). Naukowe zainteresowania badawcze skupiał na problemach sarmatyzmu i szeroko rozumianej ideologii i kultury szlacheckiej XVI i XVII w., później zajął się stosunkami polsko-włoskimi w XVI w. oraz historią i biografistyką późnego średniowiecza.
Odrębny nurt w badaniach prof. Cynarskiego stanowiły studia regionalne nad historią

Małopolski, szczególnie Podkarpacia w okresie od XIV do XVIII w. Opublikował sto kilkadziesiąt pozycji, w tym książki, artykuły, rozprawy, recenzje. Był redaktorem "Prac Historycznych UJ" oraz serii "Studia Italo-Polonica". Do ważniejszych publikacji wypada zaliczyć: *Paolo Sarpi i jego związki z Polską*
(1969), monografię Zygmunta Augusta (1987), rozprawę o recepcji myśli Kopernika w Polsce XVI-XVIII w. (1973) oraz pierwszą monografię rodu Lanckorońskich (1996). Był współautorem wydawnictwa źródłowego
Urzędnicy dawnej Rzeczypospolitej XII-XVII w. Spisy pod red. Antoniego Gąsiorowskiego
. Opracował t. 4
Urzędnicy woj. krakowskiego XVI-XVIII w.
(Wrocław 1990).

Jego zainteresowania regionalne zaowocowały bogatym dorobkiem. Liczne artykuły i rozprawy poświęcił dziejom Jasła, Krosna, Grybowa, Sanoka oraz miejscowości położonych nad górnym Wisłokiem i Wisłoką. Opracował pod względem redakcyjnym tom studiów Strzyżowie. Był członkiem komitetu redakcyjnego pierwszego i drugiego oraz trzeciego tomu studiów o Krośnie i regionie.
Należał do Polskiego Towarzystwa Historycznego, Głównej Komisji do Badania Zbrodni Hitlerowskich, Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Krośnieńskiej. Był odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Odznaką Zasłużony dla Woj. Krośnieńskiego i tytułem Honorowy Obywatel Krosna.
Zmarł 24 listopada 1996 r. w Jaśle i został pochowany na miejscowym cmentarzu .

{xtypo_rounded2}Publikacje:
Sesja naukowa w Krośnie, "Małopolskie Studia Historyczne", 1960, z. 3-4, s. 138-139
Kamienica wójtowska w Krośnie, "Małopolskie Studia Historyczne", 1960, z. 3-4, s. 41-46
Ze studiów nad ludnością miasta Krosna w XVI -XVII w., "Rocznik Przemyski", 1967, t. 11, s. 75-93
Krosno w XVII i XVIII w., [w:] *Krosno. Studia z dziejów miasta i regionu*, t. 1. Kraków 1972, s. 183-224
Stan badań nad Grzegorzem z Sanoka, "Rocznik Sanocki" 1980, s. 29-38
Zmiany w zabudowie miast podgórskich, cz. 1, [w:] *Krosno. Studia z dziejów miasta i regionu*, t. 3. Rzeszów 1995, s. 105-116

Źródła do biografii:
Baczkowski Krzysztof, *Stanisław Cynarski (1923-1996)*, "Studia Historycz-ne", 1997, nr 1, s. 142-144
Quirini-Popławska Danuta, *Stanisław Cynarski (1923-1996)*, "Odrodzenie i Reformacja w Polsce", 1997, t. 41, s. 205-207
[Nekrolog], "Dziennik Polski" 1996, nr 280, s. 31.
Belcik Wanda, *Regionaliści krośnieńscy – informator biograficzny*, Krosno 2007, s. 16-17**{/xtyp**

o_rounded2}